

VRAGEN EN ANTWOORDEN BEDRIJVENPARK ZEVENELLEN
n.a.v. uitzending Zembla (BNN-Vara) van 6 oktober 2022

20 oktober 2022

Inhoud

Leefomgeving (o.a. geur, geluid, 'eco-park' en wet- en regelgeving).....	1
Bodemsituatie (o.a. vliegias, grondwater, monitoring)	3
Communicatie	6

Leefomgeving (o.a. geur, geluid, 'eco-park' en wet- en regelgeving)

1. Heel Midden-Limburg zou last gaan krijgen van het Zevenellen-terrein in Leudal als het vol komt te staan met afvalverwerkende bedrijven. Hoe zit dat?

De gemeente Leudal hanteert een zeer streng geurbeleid voor biobased bedrijven, dat bescherming biedt aan de omgeving als het gaat om verspreiding van geur. Slechts drie gemeenten in Nederland hanteren een dergelijk geurbeleid. Het geurbeleid van de gemeente Leudal geldt als één van de strengste in Nederland. Het terrein volledig volbouwen met afval verwerkende bedrijven is niet mogelijk door de strenge wet- en regelgeving. Daarnaast hanteren de ontwikkelaars (OML en WBCZ) een streng toelatingsbeleid dat toeziet op de industrie die er komt. De bewering dat heel Midden-Limburg last gaat krijgen is niet correct.

2. Krijg ik als omwonende last van geur of geluid door ontwikkelingen op Bedrijvenpark Zevenellen?

Het besef is er dat de regels en normen niets zeggen over hoe iemand geur of geluid ervaart en dat hangt ook samen met de context. Volgens de beschrijving in de wet kan het allemaal kloppen, maar persoonlijke omstandigheden kunnen een heel ander gevoel teweeg brengen hoe iemand geluid of geur ervaart.

3. Hoe zit het met eventuele overlast vanuit afvalverwerkers?

Er zijn diverse bedrijven die activiteiten ontwikkelen om met reststromen te werken. Dat past ook in het streven om naar een meer biobased en duurzaam bedrijventerrein te komen, waarin het bestemmingsplan voorziet. Al deze activiteiten zullen moeten voldoen aan de eisen die gesteld worden ten aanzien van bijvoorbeeld geluid en geur. Zoals eerder gesteld heeft de gemeente Leudal een van de strengste normen in Nederland op het gebied van geur. Door het toepassen van maatregelen wordt overlast voorkomen.

4. Hoe beschermt de gemeente Leudal haar inwoners tegen eventuele overlast vanuit Zevenellen?

Er zijn regels en normen waaraan bedrijven moeten voldoen voor onder andere geluid, geur en luchtkwaliteit. Ook op Bedrijvenpark Zevenellen. Zoals het bestemmingsplan en andere toetsingskaders.

De gemeente Leudal kent daarin, aanvullend, ook een zeer streng geurbeleid voor Biobased activiteiten op Bedrijvenpark Zevenellen. Dat is strenger dan de landelijke normen en geldt als één van de strengste van Nederland. De gemeente Leudal is slechts één van de drie gemeenten in Nederland met een (aanvullend) geurbeleid. Juist om haar omwonenden te beschermen als het gaat om verspreiding van geur en het lokale woon- en leefklimaat in de kernen rondom Zevenellen te borgen én en waarbij ook bedrijfsontwikkeling kan plaatsvinden.

Daarnaast hanteren de ontwikkelaars (OML en WBCZ) een streng toelatingsbeleid dat er op toeziet welke bedrijvigheid gevestigd wordt.

5. Zembla: Burgers die vechten voor een gezonde leefomgeving verdwalen in een juridisch en democratisch doolhof. Hoe zit dat?

Voordat de komst van nieuwe vestigers daadwerkelijk een feit is, moeten de nodige (vergunningen)trajecten worden doorlopen. Omvattend, zowel voor ondernemers als bewoners en andere belanghebbenden die daarin ieder vanuit eigen oogpunt reageren. Denk daarbij aan de uitwisseling van informatie, van motieven en belangen (ook wat een ieder onder een 'gezonde leefomgeving' verstaat) en de impact van de komst van bepaalde bedrijven. Alles is met elkaar verbonden. Samenwerking is daarin noodzakelijk. Stap voor stap op weg. Waarbij het gesprek met elkaar wezenlijk is. Om samen tot oplossingen te komen.

6. Uit de praktijk elders blijkt dat wet- en regelgeving en praktijk om geurhinder tegen te gaan niet hand in hand gaan. En dat mensen écht overlast ervaren. Wat doet Leudal om dat op Zevenellen te voorkomen?

Juist met het oog op bescherming van omwonenden heeft de gemeente Leudal, naast het bestemmingsplan als toetsingskader, een aanvullend geurbeleid voor Zevenellen opgesteld. Dit beleid is strenger dan het landelijke, juist om geuroverlast te voorkomen. In de praktijk heeft dit punt extra aandacht van de gemeente Leudal. Daarnaast heeft de impact op de omgeving ook de aandacht van OML en WBCZ.

7. Hoe functioneren de Regionale Omgevingsdiensten die er op moeten toezien dat bedrijven de milieuregels naleven?

De Regionale Uitvoeringsdienst bestaat uit gekwalificeerde medewerkers. De Provincie Limburg heeft haar vergunning alsmede toezicht en handhavingstaken belegd bij de RUD Zuid Limburg. Deze voert haar taken zelfstandig uit. Kijk ook op www.rudlimburgnoord.nl

8. Bedrijvenpark Zevenellen wordt gesteld als een 'eco-park'. Hoe zit dit?

Al vanaf de start van de ontwikkeling van het bedrijvenpark is door de partijen, OML, WBCZ en de gemeente Leudal gesteld dat het een terrein is waar ruimte is voor bedrijvigheid én waarbij de

biodiversiteit en flora en fauna belangrijk zijn. Het moet een ‘bedrijventerrein van de toekomst’ worden. Een werkomgeving waar het goed toeven is. Niet alleen voor de bedrijven maar ook voor de omgeving. Een terrein waar ruimte is voor groen en water, waar ruimte is voor flora en fauna en waar werknemers en omwonenden graag komen.

Bodemsituatie (o.a. vliegias, grondwater, monitoring)

1. Wat is vliegias?

Vliegias is een as die bij de verbranding, van onder andere steenkool, meegaat met de rookgassen. Het deel van de as dat blijft liggen, heet bodemas. Dit betreft het onverbrandbare deel van de steenkool. In de bodemas zitten echter ook onverbrande resten (circa 2% van het totaal zijnde sintels, koolresten en slakken). In de vliegiasdepots van Bedrijvenpark Zevenellen zijn zowel vliegias als bodemas als onverbrande resten gestort. De benaming vliegiasdepot is dus niet geheel correct. Waar gesproken wordt over vliegias worden bovenstaande drie stoffen bedoeld.

2. Waar komt het vliegias in de bodem van Bedrijvenpark Zevenellen vandaan?

De vliegias in de bodem van Bedrijvenpark Zevenellen is afkomstig van de voormalige Maascentrale. Tot 1965 werd het vliegias voornamelijk gestort in de vliegiasdepots 1+2. Een klein deel van de in deze periode vrijkomend vliegias werd afgevoerd. Vliegias welke in de periode 1965-1972 vrijkwam is deels afgevoerd en deels gestort in vliegiasdepot 3. Het vliegias wat in de laatste periode (1982-1991) vrij kwam is op circa 40.000 ton na volledig afgevoerd. Het resterende deel van ca. 40.000 ton is in vliegiasdepot 3 gestort/verwerkt. In totaal is er circa 545.500 ton vliegias gestort op de huidige locatie. Dit komt overeen met circa 606.000 m³.

Het vliegiasdepot 1+2 is destijds afgewerkt met een afdeklaag grond van circa 0,2 tot 1 meter dik. We spreken ook wel over een deklaag van gemiddeld 0,4/0,5 m dik. Het vliegiasdepot 3 is in 1981 afgewerkt met een bovenafdichting en in 1992 is vloeistofdichte asfaltbeton aangebracht.

3. Waar zit nog vliegias in de grond?

De gronddelen waarin vliegias zit, zijn volledig bekend en in kaart gebracht.

Kaart met aanduiding vliegiasdepots 1, 2 en 3

4. Hoe zit het met de sanering van het vliegias? Waarom is het vliegias niet volledig weggehaald?

Met betrekking tot bodemsanering was in de begin jaren, na de affaire Lekkerkerk, alleen sprake van een 'multifunctionele' saneringsaanpak wat er op neer kwam om alle bodemverontreiniging te verwijderen. Al vrij snel werd duidelijk dat dit een onmogelijk en onrealistische opgave, met name in financiële zin, voor Nederland was. Niet multifunctioneel maar functioneel werd vanaf de negentiger jaren het beleid en de norm: het wegnemen/beheersen van de risico's van de bodemverontreiniging en de bodem geschikt maken voor de functie die het heeft danwel krijgt.

Als gevolg van de op het voormalige Maascentrale complex, huidig Bedrijvenpark Zevenellen, uitgevoerde bedrijfsmatige activiteiten is op een deel van het terrein bodemverontreiniging aanwezig. Uit bodemonderzoek in de negentiger jaren is gebleken dat er sprake was van een ernstig geval van bodemverontreiniging, maar dat sanering niet urgent (geen spoed) was. In verband hiermee is in 1998 een saneringsplan inclusief nazorgplan, geldend voor de gehele locatie, opgesteld uitgaande van een functionele aanpak. Met dit saneringsplan is in 2000 na een uitgebreide openbare procedure door de Provincie Limburg, het bevoegde gezag in deze, mee ingestemd. De saneringsaanpak houdt in dat een aantal verontreinigingen wordt (is) geïsoleerd, beheerd en gecontroleerd (zogenoemde IBC-variant) en een aantal hot-spots zoveel als mogelijk gelijktijdig met de herinrichting (werk-met-werk maken) zijn of nog worden verwijderd (indien noodzakelijk). Uitgangspunt bij de saneringsaanpak is dat zoveel mogelijk werk met werk gecombineerd wordt.

De twee vliegiasdepots 1+2 en 3 zijn als deellocaties in het sanerings-, en nazorgplan opgenomen en als zodanig mee beschikt. Het grondwater rond de vliegiasdepots werd en wordt gemonitord om eventuele verontreinigingen van het grondwater vanuit de vliegiasdepots te kunnen waarnemen. Daarnaast is sprake van nazorg en gebruiksbeperkingen. Je mag niet zomaar in de vliegiasdepots gaan graven, hiervoor zijn voorwaarden in het saneringsplan opgenomen.

5. Hoe zit het met de monitoring van het vliegias?

De grondwatermonitoring van de vliegiasdepots valt onder verantwoordelijkheid van de eigenaren:

- Vliegiasdepots 1 en 2: Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg
- Vliegiasdepot 3: Attero

De grondwatermonitoring van vliegiasdepot 3 wordt nog tot op heden uitgevoerd en de grondwatermonitoring van vliegiasdepot 1+2 is beëindigd.

De monitoring van vliegiasdepot 1+2 is in 2014 conform het nazorgplan geëvalueerd en hierbij werd geconcludeerd dat de aanwezige grondwaterverontreiniging stabiel is en zich in de afgelopen 5 jaren niet noemenswaardig heeft verplaatst. Hierop is besloten de monitoring 1x per 5 jaar uit te gaan voeren. De volgende en laatste monitoring is in 2018 uitgevoerd. Hierna is in 2019 besloten de monitoring van vliegiasdepot 1+2 te beëindigen omdat:

- a) het vliegiasdepot al meer dan 50 jaar geleden aangelegd en afgedekt is (periode 1954 -1965);
- b) er bij onderzoek van Grontmij in 2008 is geconstateerd dat het grondwater benedenstrooms van het vliegiasdepot 1+2 geen tot slechts licht verhoogde gehalten bevat en er op dat moment al sprake was van een stabiele situatie en;
- c) dit in 2014 wederom werd geconstateerd en in 2018 nogmaals werd bevestigd.

Er is dus sprake van een vliegasedepot welke meer dan 50 jaar aanwezig is en waar op basis van langdurige monitoringsgegevens blijkt dat geen sprake is van een significante verspreiding. Dit wordt beschouwd als een 'stabiele, milieuhygiënisch acceptabele eindsituatie'.

6. Is het vliegase op Bedrijvenpark Zevenellen een risico voor de gezondheid?

Nee. Doelstelling van het saneringsplan was en is dat geen onaanvaardbare verspreiding van, of blootstelling aan de verontreiniging kan optreden. De monitoring van het grondwater laat zien dat er sprake is van een stabiele, milieuhygiënisch acceptabele eindsituatie (geen onaanvaardbare verspreiding). Met de van toepassing zijnde nazorg- en gebruiksbepalingen is tijdens bouwwerkzaamheden geen risico voor de gezondheid (blootstelling) te verwachten vanuit het werken op deze gronden. De provincie ziet erop toe dat de regels (op basis van de beschikking) die rusten op het bouwen op en rondom het vliegase worden nageleefd. Wanneer in de grond en dus in de vliegase wordt geroerd, zal een gespecialiseerde en gecertificeerde aannemer de werkzaamheden uitvoeren en een gespecialiseerd adviesbureau de activiteiten monitoren.

7. Kan er op vliegase worden gebouwd?

Ja, op vliegase kan gewoon worden gebouwd.

De kavels met vliegase gedeelten worden verkocht met nadrukkelijke informatie over de manier van omgaan met deze gedeelten. Op deze manier wordt er op een verantwoorde wijze omgegaan met de nog aanwezige hoeveelheid vliegase.

De aannemer dient gecertificeerd te zijn. Bij werkzaamheden waarbij in contact wordt gekomen met het vliegase dienen arbo-technische maatregelen getroffen te worden. Hierbij dient gewerkt te worden in de zogenaamde "basis hygiëne" conform de CROW publicatie 400. Hierbij moet gedacht worden aan handschoenen, veiligheidsschoenen, werkkleding, niet roken en drinken ter plaatse van de vliegase enzovoort. Een en ander dient natuurlijk door de uitvoerende aannemer (inzake de graafwerkzaamheden) in een veiligheids- en gezondheidsplan vastgelegd te worden. Gezien de lage gehalten aan verontreiniging is enig risico te verwaarlozen als voldaan wordt aan de eisen uit de eerder genoemde basis hygiëne.

8. Kan ik nu en straks veilig wandelen en werken op Zevenellen?

Ja, dat kan.

9. Hoe veilig is het grondwater?

Met betrekking tot het grondwater is geconstateerd dat het grondwater benedenstrooms van de aanwezige vliegasedepots geen tot slechts licht verhoogde gehalten bevatten. De gehalten zijn hiermee beneden de maximale waarden voor grondwater en, voor zover toetsbaar, oppervlaktewater gelegen. Op dit moment is er dan ook geen reden om te twijfelen dat als gevolg van verontreinigingen te relateren aan het voormalige Maascentrale complex, het grondwater (en hiermee ontvangend oppervlaktewater) niet veilig zou zijn.

Communicatie

1. Door Zembla wordt gesteld dat niet alle informatie juist wordt weergegeven. Hoe zit dat dan?

De diverse partijen die werken aan de nieuwe invulling van Bedrijvenpark Zevenellen beantwoorden transparant en open alle vragen die gesteld worden. Het kan voorkomen dat iemand een vraag beantwoord heeft zonder te overleggen met de ontwikkelende partijen of dat het antwoord een specifiek deel van het bedrijventerrein betrof en niet het volledige bedrijvenpark. Daaruit kan verwarring ontstaan.

We nemen het ons ter harte. Alle betrokken partijen, ieder met een eigen rol en verantwoordelijkheid, beantwoorden alle vragen graag.

2. Volgens Zembla ervaren bewoners onduidelijke communicatie. ‘Verhullende pr-praatjes en procedures. Het zorgt voor veel wantrouwen, frustratie én strijd.’ Wat doen OML / WBCZ / gemeente Leudal daaraan?

Het is altijd spijtig te vernemen als omwonenden of belanghebbenden, ondanks diverse inspanningen, de communicatie als onvoldoende of verwarrend ervaren. Het besef is er terdege dat waar veranderingen ontstaan, er tevens zorgen en onrust kunnen komen. De samenwerkende partijen zoals OML, WBCZ en de gemeente Leudal nemen dit serieus en proberen er alles aan te doen om de zorgen aan te horen, te bespreken en waar mogelijk acties te ondernemen. Zo is er een klankbordgroep Zevenellen, worden nieuwsbrieven verspreid, huis- aan-huis brieven, social media berichten, één op één gesprekken, rondleidingen én wordt medewerking verleend aan programma's zoals Zembla.

Wat betreft vertrouwen: de gezamenlijke partijen werken open en transparant. Echter in fasen van onderhandelingen kunnen nog geen uitspraken worden gedaan over potentiële nieuwe bedrijven.

3. Hoe vindt de communicatie met de omgeving plaats?

U kent ongetwijfeld de uitdrukking ‘Beter een goede buur, dan een verre vriend’. Er wacht een gezamenlijke toekomst van jaren. Daarom is er bij de ontwikkeling van Bedrijvenpark Zevenellen volop aandacht voor de relatie met de omgeving. Zowel vanuit de gemeente Leudal, de Provincie Limburg, de ontwikkelende partijen OML en WBCZ en (potentiële) nieuwvestigers.

Dat gebeurt op diverse manieren: van één-op-één gesprekken tot informatieavonden, van klankbordgroep tot werkgroepen, van nieuwsbrieven en berichten op social media tot gerichte brieven in de buurt. Dat kan gaan over geluid, geur, verkeer, meedenken over de groen invulling, de presentatie van een nieuwvestiger, bouwwerkzaamheden, vragen en signalen die de betrokken partijen ter ore komen en wat zich nog meer aandient. De partijen horen graag van u. Ze staan voor alle vragen open. Juist om open en eerlijk antwoord te geven.

4. Hoe is het met inspraak op Zevenellen geregeld?

Zowel de ontwikkelende partijen als de gemeente Leudal voeren regelmatig overleg met belanghebbenden zoals omwonenden, dorpsraden, bestuurders van gemeenten. Daarbij is eind 2020 onder andere een klankbordgroep gestart met diverse belanghebbenden uit de omgeving en zijn hieruit werkgroepen ontstaan. Onder andere op het gebied van duurzaamheid, verkeer en groen.

Daarbij staat wel een aantal zaken vast:

- Er is een onherroepelijk bestemmingsplan, oftewel de ontwikkeling van het bedrijventerrein is een feit.
- Het onherroepelijk bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Haelen', vormt samen met andere toetsingskaders op het gebied van geur, geluid en milieuregelgeving, het juridisch kader voor het beoordelen van aanvragen van ondernemers.
- De deelname aan de klankbordgroep laat voor de klankbordgroepleden de handen vrij om ook in de formele procedures (vergunningaanvragen van bedrijven) zijn of haar bezwaren of ondersteunende geluiden te laten horen

5. Waar moet ik zijn als ik vragen, klachten of suggesties heb over het Bedrijvenpark Zevenellen?

Voor vragen, opmerkingen, ideeën kunt u terecht bij de volgende partijen.

- Gemeente Leudal, Irma Huis in 't Veld, communicatie, communicatie@leudal.nl
- Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg BV, Annemarie van de Goor, Communicatie/woordvoering, info@oml.nl
- Word Biobased Center Zevenellen, Jan Janssen, Kwartiermaker WBCZ, janjanssen@brendaris.nl